МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Навчально-науковий педагогічний інститут імені В.О.Сухомлинського
Кафедра історії

Код РНПД _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з НПР
_____ Слободян С.О.
«___» _____ 202__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Історія повсякденності

HISTORY OF EVERYDAY LIFE

рівень вищої освіти _____перший (бакалаврський)_____

тип дисципліни _____вибіркова_____

мова викладання _____українська_____

Миколаїв – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Історія повсякденності»** скерована на підготовку фахівців усіх галузей знань усіх спеціальностей.
«3» жовтня 2025 року – 17 с.

Розробник: **Нефьодов Дмитро Валерійович**, доктор історичних наук, доцент кафедри історії _____

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни **«Історія повсякденності»** розглянуто на засіданні кафедри історії.
Протокол № 4 від «07» жовтня 2025 року
В.о. зав. кафедри історії
Доктор історичних наук, професор _____ Надія РИЖЕВА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни **«Історія повсякденності»** розглянуто Навчально-методичною комісією ННПІ імені В. О. Сухомлинського.
Протокол № 1 від «14» жовтня 2025 року
Голова:
Кандидат історичних наук, доцент _____ Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни **«Історія повсякденності»** погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова
Начальник відділу – _____ Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни **«Історія повсякденності»** затверджено Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.
Протокол № 8 від «29» жовтня 2025 року.

Голова НМР НУК _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025
© Нефьодов Д.В., 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методи їхнього демонстрування 12
7. Форми поточного та підсумкового контролю 12
8. Критерії оцінювання результатів навчання 15
9. Засоби навчання 16
10. Рекомендовані джерела інформації 16

ВСТУП

Анотація

Вивчення навчальної дисципліни «Історія повсякденності» спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про повсякденне життя як об’єкт історичного пізнання та джерело реконструкції минулого. Курс знайомить студентів із становленням і розвитком історії повсякденності як окремого напряму історичних досліджень, її теоретико-методологічними засадами, джерельною базою та ключовими концептами (ментальність, соціальні практики, приватність, матеріальна культура, тілесність, емоційна історія тощо).

У межах курсу розглядаються особливості повсякденного життя різних соціальних груп у різні історичні періоди, роль традицій, звичаїв, гендерних відносин, побуту та праці у формуванні культурної ідентичності суспільства. Значну увагу приділено методам мікроісторичного аналізу, усній історії, роботі з его-документами, а також осмисленню повсякденності як історичного досвіду людини.

Метою дисципліни є розвиток у студентів навичок критичного мислення, інтерпретації історичних джерел і вміння аналізувати соціально-культурні процеси крізь призму повсякденного життя. Отримані знання формують розуміння історії як сукупності людських практик, допомагають інтегрувати індивідуальний досвід у ширший контекст суспільного розвитку.

Ключові слова: его-документи, культурна пам’ять, матеріальна культура, ментальність, мікроісторія, повсякденність, соціальні практики

Abstract

The academic discipline “History of Everyday Life” aims to develop in students a comprehensive understanding of everyday life as an object of historical study and as a source for reconstructing the past. The course introduces the formation and evolution of everyday life studies as an independent field of historical research, its theoretical and methodological foundations, source base, and key concepts such as mentality, social practices, privacy, material culture, corporeality, and emotional history.

The course explores the peculiarities of everyday life among different social groups throughout various historical periods, focusing on traditions, customs, gender relations, domestic and labor practices, and their role in shaping cultural identity. Considerable attention is devoted to methods of microhistorical analysis, oral history, ego-documents, and the interpretation of everyday life as a human historical experience.

The main goal of the discipline is to foster critical thinking and analytical skills in interpreting historical sources, as well as to enable students to analyze socio-cultural processes through the prism of everyday life. The acquired knowledge forms an understanding of history as a totality of human practices and helps integrate individual experience into the broader context of social development.

Keywords: ego-documents, cultural memory, material culture, mentality, microhistory, everyday life, social practices.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Усі галузі знань</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Електронний адрес РПНД на сайті Університету</td><td rowspan="8">Усі спеціальності</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-дослідне завдання
–</td><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>0 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;

самостійної роботи студента – 6</td><td rowspan="5">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: усна</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є розвиток у студентів навичок критичного мислення, інтерпретації історичних джерел і вміння аналізувати соціально-культурні процеси крізь призму повсякденного життя. Отримані знання формують розуміння історії як сукупності людських практик, допомагають інтегрувати індивідуальний досвід у ширший контекст суспільного розвитку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни не передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання через належність дисципліни до категорії вибіркових. Під час опанування матеріалами курсу студенти матимуть можливість оволодіти такими компетенціями:

- здатність аналізувати повсякденність як історичне та культурне явище, визначати її місце у загальному процесі розвитку суспільства;
- здатність застосовувати теоретико-методологічні підходи (мікроісторичний, культурологічний, антропологічний) у дослідженні повсякденності;
- здатність інтерпретувати джерела повсякденності (его-документи, щоденники, усні свідчення) у контексті певної історичної епохи;
- здатність критично оцінювати історичні явища через призму повсякденного досвіду різних соціальних груп;
- здатність реконструювати соціальні практики, побутові та культурні моделі поведінки людей минулого;
- здатність узагальнювати результати мікроісторичних досліджень для розуміння макрорівневих соціокультурних процесів;
- здатність формувати власну наукову позицію щодо ролі повсякденності у формуванні історичної пам’яті та ідентичності суспільства.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади історії повсякденності

Тема 1. Повсякденність як об’єкт історичного пізнання: предмет, завдання, понятійний апарат

Повсякденність як самостійний об’єкт історичного пізнання. Ключові ознаки, що відрізняють повсякденність від побуту та культури. Аналіз співвідношення понять “повсякденність”, “життєвий світ”, “ментальність”. Головні завдання історика у дослідженні повсякденності. Повсякденність як засіб реконструкції соціальної динаміки минулих епох. Особливості мікрорівневого аналізу в історичних дослідженнях. Роль повсякденності у переосмисленні “великої історії”. Значення суб’єктивного досвіду для інтерпретації історичних явищ. Вплив сучасних соціальних теорій на розуміння повсякденності. Значення вивчення повсякденного життя для історичної науки.

Література [2; 3].

Тема 2. Формування історії повсякденності як напряму історичної науки

Соціокультурні передумови виникнення історії повсякденності у XX столітті. Внесок французької школи "Анналів" у становлення історії повсякденності. Роль німецьких дослідників (*Alltagsgeschichte*) у розвитку історії повсякденності. Аналіз французької та німецької традиції вивчення повсякденного життя. Зв'язок історії повсякденності з мікроісторією та соціальною антропологією. Внесок українських істориків у розбудову історії повсякденності. Дискусії щодо співвідношення "історії знизу" і "великої історії". Вплив історії повсякденності на методологію сучасної історичної науки. Сучасні тенденції розвитку історії повсякденності у світовому контексті.

Література [2; 3].

Змістовний модуль 2. Наукові школи та концепції вивчення повсякденності

Тема 1. Французька школа "Анналів" і становлення мікроісторії

Значення школи "Анналів" у формуванні нової історичної парадигми. Ідеї Люсьєна Февра, Марка Блока та Фернана Броделя. Концепція longue durée та її зв'язок із повсякденністю. Сутність мікроісторії як напряму історичної науки. Праці Карло Ґінзбурга, Джованні Леві, Наталі Земон Девіс. Відмінності між мікроісторією та макроісторичними підходами. Переваги і обмеження мікроісторичного підходу. Роль мікроісторії у гуманізації історичного знання.

Література [2; 3].

Тема 2. Культурна історія, соціальна антропологія та нові інтерпретації повсякденного життя

Культурна історія як інструмент аналізу символічних аспектів повсякденності. Соціальна антропологія та поняття "ритуал", "культурний код", "звичай". Історія тілесності. Емоційна історія. Роль матеріальної культури як носія культурної пам'яті. Міждисциплінарний характер сучасних гуманітарних підходів. Взаємодія антропологічних і культурно-історичних методів. Місце людини як суб'єкта культури у структурі повсякденності.

Література [4].

Змістовний модуль 3. Джерела та методи дослідження повсякденності\

Тема 1. Его-документи, листи, щоденники, спогади як джерела історії повсякденності

Его-документи як важливе джерело дослідження особистого досвіду. Основні види его-документів: листи, щоденники, мемуари, автобіографії. Суб'єктивність особистих свідчень як риса джерела. Значення щоденникових записів для реконструкції побуту та емоційної сфери. Листи як відображення соціальних зв'язків і комунікативних практик. Спогади як форма колективної пам'яті. Важливість критичного підходу до особистих джерел. Роль приватних архівів у збереженні історії повсякденності. Українські приклади его-документів як джерельна база для досліджень.

Література [4; 8].

Тема 2. Усна історія, візуальні джерела та інтердисциплінарні методи аналізу

Усна історія як метод реконструкції особистого досвіду. Інтерв'ю як форма збору емпіричних даних. Візуальні джерела як носії історичної інформації. Фотографія як документ культурної пам'яті. Семіотичний аналіз для тлумачення образів і символів. Інтердисциплінарний підхід у вивченні повсякденності.

Цифрова гуманітаристика. Порівняння усної та документальної історії як форм передачі

пам’яті. Візуальні джерела.

Література [1; 4].

Змістовний модуль 4. Простір, час і соціальні практики повсякденності

Тема 1. Побут, праця, дозвілля та ритуали у щоденному житті суспільства

Побут як основний вимір повсякденного досвіду. Праця як центральна складова життєвого ритму людини. Дозвілля як соціокультурна практика самореалізації. Ритуали як форма підтримання колективної стабільності. Індустріалізація, що змінила структуру повсякденного часу і простору. Відмінності між міським і сільським побутом. Матеріальна культура як маркер соціального статусу. Як масова культура ХХ ст. трансформувала поняття повсякденності. Медіа як частина щоденного досвіду людини. Вплив соціальних криз на трансформацію повсякденних практик.

Література [4].

Тема 2. Матеріальна культура в історії повсякденності

Історична еволюція уявлень про людське тіло. Тілесність як форма соціальної ідентичності. Закріплення соціальних ролей через культурні практики. Як речі слугують засобом самовираження і формування ідентичності. Осмислення тілесності через мистецтво, моду, гігієну та працю.

Література [4; 8].

Змістовний модуль 5. Повсякденність у контексті історичної пам’яті та сучасних досліджень

Тема 1. Повсякденність у періоди криз і трансформацій: війни, революції, соціальні зміни

Структура повсякденного життя. Формування нових стратегій виживання та адаптації. Вплив репресій та цензури на приватну і суспільну сферу. Неформальна економіка. Створення переселенцями та біженцями особливих моделей повсякденності. Травматичний досвід що залишає слід у колективній пам’яті. Життя цивільного населення у війнах як предмет історичних студій. Українські джерела повсякдення під час окупацій і війн. Емоційний вимір криз як відображення психологічних наслідків історичних подій. Повсякденність як показник стійкості суспільства.

Література [5; 6].

Тема 2. Сучасні підходи до вивчення повсякденності: memory studies, емоційна історія, цифрові джерела

Memory studies як механізм формування колективної пам’яті. Інтеграція повсякденності у дослідження історичної пам’яті. Емоційна історія. Почуття як історична категорію. “Емоційний ландшафт” епохи. Цифрові архіви. Цифровізація як засіб збереження та інтерпретації пам’яті. Соціальні мережі як джерело сучасної повсякденності. Поєднання традиційних і цифрових методів у формуванні нової епістемології історії.

Література [5; 7].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади історії повсякденності										
Тема 1. Повсякденність як об'єкт історичного пізнання: предмет, завдання, понятійний апарат	15	2	2	–	11	15	1	0	–	14
Тема 2. Формування історії повсякденності як напряму історичної науки	15	2	2	–	11	15	0	1	–	14
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	–	22	30	1	1	–	28
Усього годин	30	4	4	–	22	30	1	1	–	28
Змістовий модуль 2. Наукові школи та концепції вивчення повсякденності										
Тема 1. Французька школа "Анналів" і становлення мікроісторії	15	2	2	–	11	15	1	0	–	14
Тема 2. Культурна історія, соціальна антропологія та нові інтерпретації повсякденного життя	15	2	2	–	11	15	0	1	–	14
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4	–	22	30	1	1	–	28
Усього годин	30	4	4		22	30	1	1	–	28
Змістовий модуль 3. Джерела та методи дослідження повсякденності										
Тема 1. Его-документи, листи, щоденники, спогади як джерела історії повсякденності	15	6	6	–	3	15	0	0	–	15
Тема 2. Усна історія, візуальні джерела та інтердисциплінарні методи аналізу	15	4	4	–	7	15	0	0	–	15
Разом за змістовим модулем 3	30	10	10	–	10	30	0	0	–	30
Усього годин	30	10	10		10	30	0	0	–	30
Змістовий модуль 4. Простір, час і соціальні практики повсякденності										
Тема 1. Побут, праця, дозвілля та ритуали у щоденному житті суспільства	15	4	4	–	7	15	2	0	–	13

Тема 2. Матеріальна культура в історії повсякденності	15	2	2	–	11	15	0	2	–	13
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Усього годин:	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 5. Повсякденність у контексті історичної пам'яті та сучасних досліджень										
Тема 1. Повсякденність у періоди криз і трансформацій: війни, революції, соціальні зміни	15	2	2	–	11	15	2	0	–	13
Тема 2. Сучасні підходи до вивчення повсякденності: memory studies, емоційна історія, цифрові джерела	15	4	4	–	7	15	0	2	–	13
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Усього годин	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Разом за курсом	150	30	30	0	90	150	6	6	0	138

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Повсякденність як об'єкт історичного пізнання: предмет, завдання, понятійний апарат	2	0
2	Формування історії повсякденності як напряму історичної науки	2	1
3	Французька школа "Анналів" і становлення мікроісторії	2	0
4	Культурна історія, соціальна антропологія та нові інтерпретації повсякденного життя	2	1
5	Его-документи, листи, щоденники, спогади як джерела історії повсякденності	6	0
6	Усна історія, візуальні джерела та інтердисциплінарні методи аналізу	4	0
7	Побут, праця, дозвілля та ритуали у щоденному житті суспільства	4	0
8	Матеріальна культура в історії повсякденності	2	2
9	Повсякденність у періоди криз і трансформацій: війни, революції, соціальні зміни	2	0
10	Сучасні підходи до вивчення повсякденності: memory studies, емоційна історія, цифрові джерела	4	2
	Разом	30	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – ***2-4 год. / 1 заняття***;
- написання рефератів – ***15 год. / 1 роботу;***
- підготовка до контрольних заходів – ***15 год. / 1 захід***
- підготовка проектних завдань - ***3–5 год. / 1 проєкт.***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	30	12
2	Реферат	15	45
3	Підготовка до контрольних заходів	15	15
4.	Виконання проєктних завдань*	30	66
	Разом	90	138

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   - лекція;
   - пояснення;
   - дискусія;
   - диспут;
   - ілюстрування;
   - демонстрація;
   - відеометод;
   - майстер-клас
2) на семінарських заняттях:
   - практична робота;
   - фронтальне опитування;
   - частково-пошуковий метод;
   - спостереження.
   -

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферати.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проектні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Усні відповіді на семінарських заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним

	матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали ДФН, 4 відповіді по 2 бали ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
3	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різнотипних мовленнєвих матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
2	Студент виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 робіт по 3 бали ДФН, ЗФН).

Реферат	**Критерії оцінювання**
15	Реферат має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.
10	Реферат має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

5	Обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.
0	Тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (1 реферат по 15 балів ДФН, ЗФН).

Контрольна робота	**Критерії оцінювання**
ДФН 10 ЗФН 32-30	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 9-7 ЗФН 29-20	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6-5 ЗФН 19-10	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4-3 ЗФН 9-6	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 3–1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (для ДФН, 32 бали для ЗФН)

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	4х2 бали = 8 балів
Самостійна (проєктна) робота	15х3 бали = 45 балів	15х3 бали = 45 балів
Реферат	1х15 балів = 15 балів	1х15 балів = 15 балів
Контрольна (письмова) робота	1х10 балів= 10 балів	1х32 бали = 32 бали
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	6		
		Самостійна (проєктна) робота	9	Самостійна (проєктна) робота	9
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
		Реферат	15	Реферат	15
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	4		
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		

		Самостійна (проєктна) робота	3	Самостійна (проєктна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	2
		Самостійна (проєктна) робота	6	Самостійна (проєктна) робота	6
Контрольна робота			10	Контрольна робота	32
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М. Час народів. Історія України XIX століття : навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка ; Літопис, 2016. 408 с.
2. Борисова О. В. Соціальна антропологія : навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 224 с.
3. Греченко В. А. Історія та культура України : підруч. Харків : ХНУВС, 2017. 440 с.
4. Етнографія українців : навч. посіб. / за ред. проф. С. А. Макарчука. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 711 с.
5. З історії повсякденного життя в Україні / упоряд. О. Лаас. Київ : Ін-т історії України НАНУ, 2015. 698 с.
6. Історія України : навч. посіб. / за ред. М. П. Гетьманчука. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 400 с.
7. Історія української культури : навч. посіб. / за ред. Л. М. Андрушко. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 404 с.
8. Історія української соціології. XIX–XXI : навч. посіб. / за ред. В. Степаненка, К. Батаєвої. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2023. 566 с.
9. Кісь О. Українки в ГУЛАГу: вижити значить перемогти : монографія. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2017. 288 с.
10. Кононенко В., Гнатюк О. Методи урбаністичних досліджень : навч. посіб. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2024. 145 с.
11. Лаврик О. Д., Власенко Р. П. Основи геоурбаністики : навч. посіб. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 158 с.

Допоміжна література

12. Лях С. Р. Методологія історії: класика і практика : навч. посіб. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 130 с.
13. Методологія історіографічного дослідження : наук.-метод. посіб. Київ : Талком, 2017. 136 с.

14. Міронова І. С. Джерелознавство, історіографія та методологія історії : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2023. 212 с.
15. Овчаренко А. О., Падалка О. С., Петриковська С. В. Основи культурології : опорний конспект лекцій. Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2016. 424 с.
16. Передерій І. Г., Кузьменко Ю. В., Прядко О. В. Історія української культури : навч. посіб. Полтава : НУПП, 2015. 274 с.
17. Петриківська О. С. Культурна антропологія : навч. посіб. Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2019. 112 с.
18. Чорномаз Б. Усна історія України : навч. посіб. Київ : Талком, 2019. 160 с.
19. Яремчук В. П. Українська історіографія: суспільно-політична історія : посібник. Острог : Вид-во НаУ «Острозька академія», 2017. 288 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. http://litopys.org.ua/ – бібліотека текстів з історії України
2. http://elib.nplu.org/ – бібліотека «Культура України»
3. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
4. https://eir.nuos.edu.ua/home – Інституційний репозитарій Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій)